

Zmluva o vzájomnej spolupráci

Obci : Riečka, SR, zastúpená starostom obce Ing. Mariánom Spišiakom

Kulpín, Srbsko, zastúpená starostom obce prof. Jánom Lačokom

I.

Zástupcovia zmluvných obcí sa zhodli, že táto zmluva o vzájomnej spolupráci je výsledkom vzájomných priamych kontaktov. Zmluva vyjadruje obojstranné želanie a snahu obyvateľov obcí o vzájomné poznanie sa prostredníctvom úzkych kontaktov v oblastiach, konkretizovaných v samostatnej prílohe, ktorá tvorí súčasť zmluvy o vzájomnej spolupráci.

II.

Zástupcovia zmluvných obcí prehlasujú, že vzájomné spoločné kontakty sa budú uskutočňovať na základe priateľstva, porozumenia, vzájomnej úcty, pri rešpektovaní zákonov platných v oboch republikách.

III.

Zástupcovia zmluvných obcí prehlasujú, že zabezpečia v obciach marketing zmluvnej spolupráce, ktorej aktualizácia bude vykonávaná minimálne ročne a bude vyjadrovaná vzájomne podpísanými dodatkami k zmluve o vzájomnej spolupráci.

IV.

Zmluva o vzájomnej spolupráci obcí je vyhotovená v dvoch výtlačkoch v slovenskom jazyku a v dvoch výtlačkoch v jazyku srbskom.

Zmluva môže byť jednostranne zrušená po vypršaní 3-mesačnej výpovedanej lehoty, písomne uplatnenej.

Zmluva nadobúda platnosť dňom podpisu.

V Riečke, dňa 14. 10. 2006



.....
Ing. Marián Spišiak - starosta obce Riečka

V Kulpíne, dňa 14. 10. 2006

.....
Prof. Ján Lačok, starosta obce Kulpín

2005/2006

*Neoficiálna návšteva,
podpisovanie zmluvy
a prvé družobné
kontakty*

Len šťastne vyaranžované okolnosti či osud sa postarali o to, že mladík Michal Širka z Kulpína v snahe vyhnúť sa stretnutiu s nemeckým okupačným vojskom počas druhej svetovej vojny, odišiel z domu a dostal sa – do Riečky na Slovensku. Po vojne ho brat Samuel tam často navštevoval a, ako to už býva, zoznámil sa s mnohými ľuďmi žijúcimi v tejto malebnej dedinke. Po čase sa zo známostí a dobrých, úprimných vzťahov medzi Riečanmi a širšou Širkovou rodinou žijúcou v Kulpíne vyvinulo veľké priateľstvo a z neho potom vzišla myšlienka o družbe medzi našimi dvoma osadami. Zrodila sa v hlavách potomkov dvoch bratov, Vladimíra, Jaroslava a Ivana, a bol pri tom i starosta Riečky Marián Spišiak. No a v marci v roku 2005 sa idea o tom začala aj realizovať, kedy predstavitelia Riečky prvýkrát zavítali do Kulpína. Bola to neoficiálna návšteva, no členovia výpravy miestnemu, teda kulpínskemu, i obecnému vedeniu, už vtedy predostreli svoj návrh na družbu. Tak sa to začalo...



Bratia Samuel a Michal Širkovci



Igor, syn Michala Širku



*Želmíra
Širková-Juhásová,
dcéra Michala Širku*

... a už toho istého roku kulpínski divadelníci, zoskupení v KUS Zvolen, zahrali v Riečke svoju Pani Rafíkovú, aby potom aj na oslave 550 rokov založenia obce, 13. augusta 2005, boli v Riečke ako vzácní hostia srdečne vítaní vtedajší predstavitelia kulpínskeho Miestneho spoločenstva Pavel Zima, Pavel Gaža a Vladimír Širka.

A len o rok nato, presnejšie 14. októbra 2006, bola v kulpínskom kaštieli podpísaná zmluva o vzájomnej spolupráci týchto dvoch osád starostom obce Riečka Mariánom Spišiakom z jednej strany a vtedajším predsedom Rady Miestneho spoločenstva Kulpín Jánom Lačokom zo strany druhej. Slávnostného aktu podpisovania zmluvy sa zúčastnili aj členovia riečanskej delegácie: Ľubica Rusková, Jozef Holub, Ladislav Bruoth a Ivan Širka.

V mene Kulpínčanov tam ešte boli: Pavel Zima, Jaroslav Širka, Katarína Zorňanová, Pavel Gaža a Ján Kišgeci.



*J. Kišgeci, P. Gaža,
M. Spišiak, J. Lačok,
K. Zorňanová,
L. Bruoth, Ľ. Rusková,
J. Širka, J. Holub
a P. Zima*



Z RIEČKY DO KULPÍNA

*Prekonávanie
vzdialenosti*

Do Kulpína v sobotu 12. marca 2005 zavítala delegácia zo Slovenska, presnejšie z obce Riečka neďaleko Banskej Bystrice. Bol to prvý kontakt v rámci nadväzovania družby a spolupráce medzi Riečkou a Kulpínom, koordinátorom ktorej je Kulpínčan Vladimír Širka. Hostia z Riečky pobudli v Kulpíne do pondelka 14. marca.

V budove Základnej školy Jána Amosa Komenského v Kulpíne sa stretli predstavitelia Riečky, čiže mikroregiónu KRTKo (Králiky, Riečka, Tajov, Kordíky) a Kulpína. Delegáciu zo Slovenska tvorili: starosta obce Riečka Marián Spišiak, zo združenia podnikateľov Vladimír Kolárik, predstaviteľ športového dielu Ladislav Bruoth a koordinátor návštevy z Riečky Ivan Širka. Hostiteľmi im boli predse-da Rady MS Kulpín Ján Lačok, tajomník MS Zlatko Harminc, člen kulpínskej Rady Ján Gaža, ktorý je zároveň aj výborníkom v Zhromaždení obce, ako aj členovia rady v Rade MS Kulpín Pavel Zima, Pavel Čáni a Pavel Gaža.

V mene hostí sa prihovril starosta Riečky Marián Spišiak a hovoril o tom, ako beží život v Riečke. Táto obec sa nachádza v strede Slovenska, presnejšie vzdialená takých 5-6 km od Banskej Bystrice. Je to kraj hornatý, s listnatými a ihličnatými lesmi, ktorý sa orientuje na turistické možnosti. V Riečke je súhrnne 250 rodinných domov a hodne rekreačných a záhradných chát. Súhrnne je tu 600 obyvateľov, ktorí v auguste t.r. oslávia 550. výročie založenia obce Riečka.

Hostia a hostitelia sa dohodli, že zostavia adekvátnu zmluvu o spolupráci medzi Riečkou a Kulpínom. V pokračovaní návštevy nasledovala obchôdzka novovybudovanej kulpínskej telocvične, Poľnohospodárskeho múzea a galérie, domu kultúry, miestností KUS Zvolen a posedenie v poľovníckom dome v Kulpíne. V posledný deň návštevy hostia zo Slovenska navštívili niektoré súkromné podniky v Kulpíne. Termín zájazdu Kulpínčanov do Riečky bude dodatočne spresnený.

Katarína Gažová
(Hlas ľudu č. 12, 19. marec 2005)



*Bratrancei Vladimír
(syn Samuela)
a Ivan (syn Michala)
Širkovci*



*Stoja: Jaroslav Širka
(syn Samuela Širku),
Marián Spišiak (starosta),
Zuzana Širková
(manželka Samuela Širku)
Sedia: Ivan (Michalov syn)
s manželkou Jankou*

Termín zájazdu Kulpínčanov do Riečky čoskoro bol spresnený. Do Riečky sa cestovalo v auguste. Na oslave 550 rokov obce Riečka 13. augusta 2005 sa zúčastnili predstavitelia MS Kulpín Pavel Zima, Pavel Gaža a Vladimír Širka, ako aj predseda Miestneho odboru Matice slovenskej v Kulpíne Jaroslav Širka a riaditeľka ZŠ Jána Amosa Komenského Jovanka Zimová.

V piatok 13. októbra 2006 pricestovala do Kulpína delegácia obce Riečka zo Slovenskej republiky. Je to dedinka nachádzajúca sa neďaleko Banskej Bystrice. V miestnostiach Miestneho spoločenstva Kulpín hostí prijali členovia Rady a niekoľkí občania. Tak sa začala rozbiehať spolupráca obyvateľov Riečky a Kulpína, sprostredkovaná riečanskými širkovcami pôvodom z Kulpína. Kulpínčania a Riečania si už predtým boli vymenili návštevy, no tentoraz dobré vzťahy dvoch prostredí upevnili aj zmluvou o vzájomnej spolupráci. Zmluva o spolupráci dvoch osád bola slávnostne podpísaná v sobotu 14. októbra 2006 v kulpínskom kaštieli za prítomnosti členov Rady MS Kulpín a predstaviteľov tunajších spolkov a inštitúcií a delegácie zo Slovenska, v čele ktorej bol starosta obce Riečka Ing. Marián Spišiak, poslanec, zástupca starostu Jozef Holub, predsedníčka kultúrnej komisie, poslankyňa Ľubica Rusková a predseda športového klubu Ing. Ladislav Bruoth, tiež poslanec. Podpísali ju starosta obce Riečka a predseda Rady MS Kulpín Marián Spišiak a Ján Lačok. Zmluva sa týka spolupráce vo všetkých oblastiach života a práce Kulpína a Riečky a zdôrazňuje najmä spoluprácu medzi mladými ľuďmi. Pri tej príležitosti aj vedúca kultúrnej komisie Ľubica Rusková spred Riečky a predsedníčka Spolku kulpínskych žien Katarína Zorňanová sa bližšie dohodli o vzájomnej spolupráci ženských spolkov.

DELEGÁCIA Z RIEČKY V KULPÍNE

*Podpísali zmluvu
o spolupráci*



Spoločné posedenie so slávnostným obedom bolo v reštaurácii Lipa v Kulpíne. V popoludňajších hodinách delegácia z Riečky v sprievode predsedu Rady MS Kulpín šla na obchádzku Petrovaradínskej pevnosti. Vo večerných hodinách bolo posedenie na rybárskej chate v Kulpíne, keď kulpínski rybári prichystali večeru. V nedeľu 15. októbra delegácia z Riečky pobudla na oslavách Dňa petrovskej obce, keď mala príležitosť stretnúť sa s Jeho Excelenciou, veľvyslancom SR v Belehrade Igorom Furdíkom. V popoludňajších hodinách sa hostia z Riečky, chceme veriť, že plní dojemov z uplynulých dní, rozlúčili so svojimi hosťami a pozvali ich do Riečky.

Katarína Gažová
(Hlas ľudu č. 43, 21. októbra 2006)



Posedenie na rybárskej chate v Kulpíne večer po podpísaní zmluvy 14. októbra 2006

SPOMIENKY NA DESAŤROČNÚ DRUŽBU S RIEČKOU

– Bože, ako ten čas letí! Už je tomu desať rokov a akoby včera bolo! A bolo na jar, v marci, v roku 2006. Dostala som správu, že do Kulpína pricestovali hostia z Riečky. Naši, kulpínski Širkovci ma o tom informovali. Trochu s neistotou som šla na to naše prvé stretnutie. O Riečke a Riečanoch som takmer nič nevedela. A predsa sme sa, bez veľa slov, so širokým úsmevom a plným srdcom, úprimne objali a odvtedy sa nepúšťame. Po desiatich rokoch zovretie je ešte vrúcnejšie, – takto si po desaťročí na prvé stretnutie s Riečanmi spomína Katarína Zorňanová, predsedníčka Spolku kulpínskych žien.

Po asi pol roku, v októbri 2006, delegácia z Riečky prišla znova do Kulpína. Vtedy už s konkrétnym cieľom – mala sa podpísať zmluva o družbe. Priateľstvo sa tým začalo, no bolo ho treba posilňovať.

A práve blížiaci sa už tradičná riečanská súťaž v pečení koláčov bola na to dobrá príležitosť a tak ju starosta Riečky aj využil, keď členky kulpínskeho ženského spolku pozval, aby sa jej zúčastnili.

– Prípravy na odchod boli neslýchané! Najprv bolo treba zvoliť osem žien, ktoré budú reprezentovať náš spolok. Nevedeli sme, čo všetko nás tam čaká. Dohodli sme sa, že každá žena upeče po dva druhy nejakých jednoduchých koláčov. Také, ktoré sa dajú pekne zbalit' a ľahko odniesť – hovorí ďalej predsedníčka kulpínskych žien.

Čoskoro bola zvolená aj výprava. Marica Šimová, Anna Zimová, Zuzana Širková, Zuzana Babiaková, Mária Plachtinská, Mária Struháriková, Daniela Lačoková a Katarína Zorňanová tvorili prvú oficiálnu kulpínsku delegáciu, ktorá vycestovala do Riečky.





– Bola to smelá a ešte viac veselá družina. Len čo sme prešli Šahy, kde voľakedy bola hranica, nesmierne nás rozradostila správa v rádiu. Hlásateľ akurát reklamoval súťaž v pečení kysnutých koláčov v Riečke! V správe uviedol aj účastníkov a medzi nimi sme boli aj my. Prijemne sme sa cítili, všetky sme sa šťastne usmievali. Bolo to pre nás akoby nejaké osobitné privítanie. Cítili sme sa hrdo, dôležito. Špekulovali sme, či to nebola len náhoda alebo akési znamenie „zhora“. V každom prípade signál a správa z rádia, že do Riečky prichádzajú aj členky Spolku žien z Kulpína, zo Srbska, ktoré prinášajú tortu s 50 vajcami, vzbudili v nás prinajmenšom zvláštny pocit. Teraz už viem, že to predsa len bolo znamenie – uvažuje K. Zorňanová a ďalej sa zdôveruje, že cestou od hranice po Zvolen jej nedala pokoj otázka, prečo tí naši predkovia opustili taký krásny kraj, pozemský raj. Aj po desaťročí, keď sa tou cestou vezie, stále si vraj kladie rovnakú otázku a cíti akýsi nepokoj v duši. Prečo len odišli! Či naozaj museli?

Dovtedy Katarína v Banskej Bystrici nikdy nebola. Do Bratislavy a Košíc chodievala, ale tam necítila tú zvláštnu blízkosť. Keď sa ale prvýkrát poprechádzala Bystricou, mala pocit, akoby tam bola odrastala, ako keby pochádzala z toho kraja.

Do Riečky pricestovali večer. Keď zaparkovali pred obecným úradom, radosť nevidaná! Víтали ich známe tváre, a to tak, ako keď sa víta ten svoj najbližší. Výnimočná atmosféra, sviatočná a milá. Nasledovalo ubytovanie v rodinách, ktoré ich prijali a dodnes prijímajú ako svojich. S Maricou Šimovou boli ubytované v dome Ľubice Ruskovej. Bolo tak prvýkrát a tak zostalo dodnes. Katarína Zorňanová do toho istého domu každoročne chodievala. U svojej kamarátky sa vraj cíti už ako doma.

Kde sa dobre cítiš, tam rád chodievaš... Ženy teda kliesnili cestu a s radosťou sa ta každoročne vracali.

Pri prvej návšteve Spolok kulpínskych žien ešte nesúťažil, iba sa predstavoval. Avšak už o rok ženy si rukávy vysoko vyhrnuli, na tvári miesta sa pustili do miesenia a upiekli v Riečke svoje prvé

koláče. Bola to nová skúsenosť, prvé skutočné súťaženie, ktoré im prinieslo radosť aj z obsadeného prvého miesta. Bolo jasné, že chutné koláče napiekli všetky súťažiace družstvá, no zahraničné účastníčky bolo treba posmeliť, uctiť si ich aj takým spôsobom, trebárs si to vyžadovalo aj prehladiť im trochu cez prsty. Odmena však chutila rovnako tak ako i koláče. Tak tomu bolo nielen v tom roku, ale aj v nasledujúcom a potom i počas ďalších rokov. Trikrát zaradom boli Kulpínčanky v pečení kysnutých koláčov prvé, potom prišli roky, keď obsadili druhé miesto, a v roku 2014, kedy Riečania oslavovali 10 rokov súťaže v pečení kysnutých koláčov, najviac bodov sa zase dostalo Kulpínčankám.

A v Riečke srdečnosť hostiteľov nikdy nechýbala. Práve tá zaväzovala Kulpínčanky snažiť sa maximálne, piecť len tie najlepšie koláče, vymýšľať trebárs i nové recepty, prinášať novoty, pridať k významu podujatia... Aj vtedy, keď sa oslavovala desaťročnica podujatia, Mária Struháriková, Mária Skalická a Anna Zorňanová sa vrtko obracali okolo svojich koláčov.



*Marián Spišiak, Lubica Rusková,
Mária Struháriková, Katarína Zorňanová,
Mária Zelenáková, Zuzana Babiaková,
Anna Zimová a Daniela Lačoková*



Kulpínčan Vladimír Širka (druhý zľava) bol medzi tými, čo v Riečke privítali prvú oficiálnu kulpínsku delegáciu

– Súťažili sme, učili sme sa od nich, prenášali im naše skúsenosti, kamarátili sa. Tam nám dni vždy rýchlo plynuli. Oslávila som tam aj svoje šesťdesiatiny. Aj to bol zážitok na pamätanie. Boli to skutočne sviatočné chvíle: po vyhlásení víťazov súťaže, keď už všetci účastníci vyšli na javisko, nasledovalo verejné pochválenie Kulpínčaniek za najkrajšie prikrytý stôl a za najchutnejšie a čo do výzoru i najkrajšie koláče. Víťazky potom prijímali gratulácie a mne zostalo nakoniec sa ešte prihovoriť prítomným. V tej chvíli prichádza k mikrofónu starosta obce s veľkou kyticou kvetov a so slovami, že oslávenkyňi Katke gratuluje k šesťdesiatke... o chvíľu už všetci v sieni privolávali: Živio, živio... Pozerala som raz na kvety, raz zase na veselé tváre a slzy radosti sa mi samy stekali dolu tvárou... – s radosťou si spomína Katarína Zorňanová.

Členky Spolku kulpínskych žien s radosťou chodia do Riečky, a s rovnakým potešením vítajú i delegácie prichádzajúce z tejto partnerskej obce.

Ich priateľstvo viažu silné putá.

Katarína Pucovská

Začalo sa to teda hneď z jari v roku 2006 v Kulpíne a pokračovalo už toho istého roku v Riečke účasťou žien na súťaži v pečení koláčov. V roku 2007 sa z kuchárskeho stola družba rozšírila na športové pole. V dňoch druhého májového víkendu na návšteve Kulpína pobudli futbalisti z Riečky. O dobré dva mesiace sa družba už upevňovala na svadobných hodoch. Podujatie Svadba volakedy a dnes sa konalo 30. júna – k dispozícii malo 50 tort, ktoré pripravili kulpínske tortárky a tri ďalšie priniesla 10-členná delegácia z Riečky. A v dňoch 16. – 18. novembra toho istého roku tri kulpínske manželské páry sa zúčastnili osláv Dňa obce Riečka a kulpínske spolokárky súťaže v pečení kysnutých koláčov. Nachystali opekance, obyčajné rožky, po našsky kýfle – prázdne, ako my tu hovoríme, čiže bez náplne, ale i s náplňou, klobásovou – slané, a sladké – naplnené eurokrémom, no a nechýbal ani kysnutý rejteš. Obsadili 1. miesto a s radosťou potom nalievali hosťom do **frakličov** domácu pálenku, ktorú priniesli sebou na košovku.

V ďalšom roku pribudlo ďalšie spojivo – tenzor hudobné. Do Kulpína sa vtedy vybrala skupina Denebolis. Svoje dojmy jej členovia takto zhrnuli:

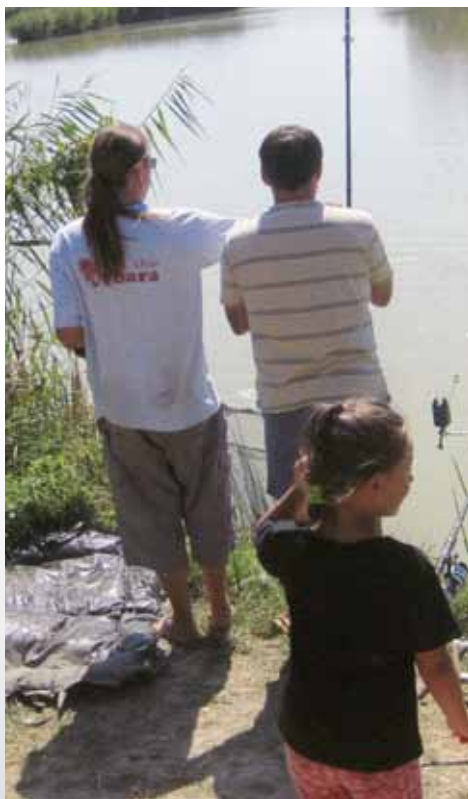


– Jedného pekného sobotňajšieho rána sme sa vybrali z dedinky Riečka na dlhú cestu za hranice Slovenska a Maďarska, do štátu Srbsko, dedinky Kulpín. Cestovali sme tu zhruba desať hodín, ale myslím si, že tento čas sa nám vynahradil pobytom v Kulpíne. Po zoznámení sa s javiskom, ale aj s domácou kapelou Lude Krawe, sme sa išli ubytovať do dedinky Báčsky Petrovec, kde žijú príjemní ľudia, ktorí rozprávali nádhernou slovenčinou. Všetci z kapely sme boli veľmi príjemne prekvapení. S dobrou náladou sme sa vybrali na ihrisko v Kulpíne, kde sme odohrali skvelý koncert pre viac ako tisíc ľudí, ktorí boli naozaj úžasní. Atmosféra bola príjemná a koncerty prebiehali vo veselej nálade a boli energické.

My, ako kapela, sme tam prežili naozaj pekné dva dni, spoznali sme nových ľudí, kultúru, ale aj život ako taký. Celá kapela sa chceme poďakovať aj starostovi Riečky p. Mariánovi Spišiakovi, ale aj dedine Kulpín.

V mene kapely napísal Braňo Hrbík.

Ani rybári nechceli zostať bokom. Vybudovali ďalší most. Spolupráca dvoch združení sa upevnila v roku 2009. Nebola síce oficiálna, ale bola a dodnes je veľmi srdečná a priateľská. Spolu viackrát navštívili Gôtovany pri Liptovskej Mare, ale aj rybníky v Zmajeve a Jarku. V Kulpíne chodili na kanál.





Pre účastníkov májového futbalového turnaja organizátor nachystal tradičnú dolnozemsú hostinu: „krumple na ťapši“. Prípravu mali na starosti členky Spolku kulpínskych žien: Ivana Zorňanová, Anna Čániová, Zuzana Šimová, Mária Struháriková, Anna Pekárová a Katarína Zorňanová



Mladucha v minulosti bývala oblečená do čierneho kroja a zriedkavejšie do bieleho. V ružovom kroji sa v Kulpíne žiadna mladucha nesobášila, takýto kroj len predstavili na podujatí Svadba voľakedy a dnes.

2008/2009

*Lopta ďalej skáče,
a pečieme aj koláče*

Turnaj futbalových seniorov sa uskutočnil 31. mája 2008. Domáci celok zakotvil na prvom a Kulpín na treťom mieste, avšak víťazmi vydarenej akcie boli všetci zúčastnení. Podujatie sa konalo za priaznivého počasia a hojnej účasti divákov.

Toho istého roku, ibaže 8. novembra, bol v kultúrnom dome v Riečke usporiadaný 5. ročník súťaže v pečeni kysnutých koláčov.

A v roku 2009 sa stretnutia na futbalových terénoch a pri vypekaní koláčov zopakovali a priateľstvá, akože inak, iba utužili.







Marián Spišiak, Ludmila Turčányiová, Marián Čupka, Katarína Zorňanová, umelecký rezbár Anton Žatko s fujarou, Alžbeta Turčányiová



*Mária Plachtinská,
Katarína Zorňanová,
Anna Zorňanová,
Daniela Valentíková*

Pozvanie na svadbu sa vraj neodmieta, veď na ňu sa pozývajú tí najbližší. Tak bolo aj v roku 2010. V pivničných miestnostiach Spolku kulpínskych žien bol pre pozvaných hostí pripravený koktail. Vítanými hostmi bola najmä päťčlenná delegácia partnerskej Riečky na čele so starostom Mariánom Spišiakom, ktorá do Kulpína pricestovala na trojdňovú návštevu.

ROK 2010

Svadba voľakedy a dnes

– V sobotu 11. septembra 2010 sme sa tak ako stovky ďalších hostí zúčastnili manifestácie **Svadba voľakedy a dnes**. Spolu s dobrou náladou a očakávaniami sme si doniesli aj pekné počasie, čo ocenili nielen účastníci, ale hlavne organizátori celého podujatia. Náš bohatý program sa začal už v piatok podvečer účasťou na slávnostnom odhaľovaní busty generála Stratimiroviča v miestnom parku pri kaštieli. Po vreľom privítaní v Spolku žien sme sa s pohostinnosťou Kulpínčanov stretli aj v ich domácnostiach a v sobotu ráno sme už boli pohľtení sviatočnou náladou.

Svadobný krojovaný sprievod, tortiáda, módna prehliadka, hudba a dobré jedlo, to všetko sme zažili a večer zakončili ochutnávkou vín, spevom, tancom a ohňostrojom. Inak povedané „slovenská paráda“ na kulpínsky spôsob. To nestačí počuť, to treba vidieť a zažiť. Krásna atmosféra, vynikajúca organizácia, pohostinnosť a hlavne úžasne srdeční ľudia, to všetko v nás bude ešte dlho doznievať. Naša vďaka patrí všetkým Kulpínčanom, no hlavne Spolku kulpínskych žien, pod vedením pani Katky Zorňanovej, ktorá nás pozvala na toto nezabudnuteľné podujatie.

Takáto svadba zostala v spomienkach Ľudmily Turčányiovej.





V ROKU 2011 sa spolu pieklo...

...aj zakáľalo a spolu sa oslávilo i 5 rokov priateľstva

V tom roku delegácia z Riečky v auguste navštívila Slovenské národné slávnosti v Báčskom Petrovci. Potom, neskôr, v prvý novembrový víkend cesta smerovala do Riečky. V tej dedinke neďaleko Banskej Bystrice v tie dni rozvoňával čerstvo upečený chlieb, rožky, pagáče a koláče z kysnutého cesta. Piekli ich domáce gazdinky a ženy z Tajova, Kordík, Králik a hostky z Kulpína. Na 7. ročník Súťaže v pečení kysnutých koláčov do Riečky, s ktorou Kulpín má družbu, pricestovala vtedy 10-členná delegácia. Od roku 2006 sa už piatykrát v Riečke pri vypekaní dobrôt z kysnutého cesta zúčastňujú aj kulpínske ženy. Vznikali tam originálne recepty na prípravu makových, orechových, tvarohových, lekvárových... sladkých koláčov a slaných kysnutých múčnikov.

V novembri už býva chladno, pomaly sa chystáme na zimu. A v zime bývajú aj zabíjačky. A v Kulpíne zase bývajú šikovní chlapi a zruční mäsiari. Pavel Chalupka, Miroslav Zorňan a Miroslav Stupavský o tom presvedčili aj Riečanov.

– Tak predsa sa z jednej príjemnej akcie stáva pravidlo. Určite ste nielen počuli, ale aj cítili, čo sa tento rok pred obecným úradom v Riečke dialo. Pieklo sa tam a smažilo neskutočné množstvo chutných zabíjačkových dobrôt. Jaternice, klobásky, mäsko, kapustnica či tlačienka. Tak ako minulý rok, sa chlapi z Riečky rozhodli spraviť zručných majstrov z Kulpína. Tento rok to vyšlo práve na Mikuláša. Takže si každý prišiel na svoje. Deti dostali darčeky od Mikuláša a rodičia si mohli



kúpiť chutné dobroty. Obecný úrad pomohol pri organizovaní, za čo mu patrí veľká vďaka. Musíme pochváliť všetkých aktérov tejto peknej akcie. Tento rok ich bolo o pár viac ako minulý rok. Po fantastickom jedle dobre padol vianočný punč. Tohto roku sa znovu vydaril (vlastne tak, ako každý rok). Nestačili ho variť. Myslím, že spojenie Mikuláša so zabíjačkou bol dobrý nápad a dúfam, že sa z toho stane tradícia. Pri tejto príležitosti sa stretli ľudia, ktorí sa za iných okolností nestretnú. Takže, chlapi, veľká vďaka, dobre sme sa napapkali. Už teraz sa tešíme na ďalšie kulinárske zážitky.

Takýmito povzbudivými slovami sa účastníkom zakáľacky poďakovala Janka Gašparová.



**Sedia: Zuzana Šimová,
Katarína Zorňanová,
Zuzana Imbronovičová,
Mária Králiková,
Anna Pekárová,
Anna Teleková
Stoja: Jarmila Dorčová,
Lubica Rusková,
Mária Struháriková**

Vôňa kulpínskej klobásy v Riečke...

Ani jedna domácnosť na Dolnej zemi si nemôže, alebo nechce odoprieť skvost tradičnej slovenskej gastronomickej kuchyne – klobásu. Mohli by sme elaborovať, či klobása je lepšia, lebo si ju naši ľudia zhotovujú sami v každej dolnozemskej slovenskej osade v zime, keď bývajú zakáľacky. Niektorí si ju, ako napríklad naši susedovci Petrovčania, ochránili už aj značkou geografického pôvodu. Ale v tomto texte do popredia predsa vysunieme našu, kulpínsku klobásu, ktorá tiež má svoje čaro. A dovoľme si uniesť sa jej vôňou, ktorú v posledných piatich rokoch cítiť aj v našej partnerskej dedinke, v Riečke.

Na pomoc sme si zavolali Miroslava Stupavského, jedného z priamych aktérov zabíjačky v Riečke. Riečania každoročne organizujú dedinskú zabíjačku v strede osady v decembri, okolo Mikuláša. A teraz si na pomoc volajú aj priateľov z Kulpína. Pri zabíjačkovom stole sa za päť rokov vystriedali Vlastislav Chalupka-Pubi, Miroslav Zorňan, Miroslav Stupavský-Sturi, neskoršie sa im pridali aj Pavel Medovarský-Medo, Spasoje Prodanov-Malac a Miroslav Čeman-Čepsi. Už od piatka rána je v Riečke veselo, ale v prvom rade tu vládne opravdivá pracovná atmosféra. Účastníci si pripravujú kotly, zakladajú oheň, voda vrije a ošípané sú už dávno rozpoltené. Každý robí tak ako vo vlastnom dome. Je len samozrejmé, že ani takéto zabíjačky sa neobídu bez ženskej šikovnej ruky. Kulpínskym

chlapom tentoraz boli nápomocné Mariena Stupavská a Jarmila Chalupková. Domáci pri tejto príležitosti varia svoju chýrečnú kapustnicu, jej vôňu cítiť v každom kútiku tejto nevelkej osady. Neskoršie ju vystrieda vôňa škvariet. Tak ako všade, aj v Riečke sa za osobitné gastronomické pochúťky považujú klobásy, pre riečanské je príznačná hodná dávka cesnaku, po nich nasledujú jaternice (hurky s ryžou) a tlačienka (brezák). Kulpínčania aj tu, tak ako aj doma, robia i tenké, i hrubé klobásy, ktoré potom Riečania údia, sušia a predávajú. Varia aj roštovku, polievku z kostí s rascou, robia aj mozgovú omáčku, všetko to, čo patrí na bohatý gazdovský stôl. Na klobásy spotrebujú takmer 100 kg toho najkvalitnejšieho mäsa. No podľa slov Miroslava Stupavského, je veľký rozdiel medzi ošípanými tam a tu u nás. Ide o to, že v našich krajoch sa ošípané chovajú prevažne kukuricou, kým na Slovensku sa tieto domáce zvieratá krmia hlavne pšenicom a jačmeňom. Ich klobásy sú preto menej mastné, čiže sú suché a „tuhé“. Pravdepodobne sa na tom podieľa aj zdravší riečanský vzduch.

Zabíjačkové výrobky sa predávajú hneď na druhý deň, v sobotu. Záujem o kulpínsku klobásu nie je veľký, príčinou je pravdepodobne fakt, že naše klobásy sú pre nich až priveľmi pikantné, dráždivé. Domáci najradšej majú svoje jaternice, uzavierame tak preto, že sa vždy všetky vypredajú.

Miroslav Stupavský si s nami rozdelil aj svoje dojmy o Riečanoch a hovoril aj o tom, ako sa pozerá na našu družbu. Mieni, že desať rokov trvajúce kontakty boli vynikajúce, priniesli mnoho toho pekného a užitočného, že vzťahy medzi Kulpínčanmi a Riečanmi sú veľmi blízke, úprimné, priateľské a bezprostredné, potroške už domácke. Kamarátia sa a navzájom navštevujú celé rodiny. Čo je, samozrejme, dobre. Riečania sú ústretoví, milí a pozorní ľudia, Kulpínčania si tiež dajú záležať na tom, aby boli dobrými hosťami, jedni u druhých sa dobre cítia... Je ale čas, podľa slov Stupavského, túto skvelú družbu pozdvihnúť na vyššiu úroveň, spestriť jej obsahy, vynoviť ich, dať novú náplň budúcim stretnutiam. Určite je na svete aj niečo iné okrem zabíjačiek, pečenia koláčov, futbalu, rybačiek.

Aby všetko nezovšednelo, nezunovalo!

Viera Dorčová-Babiaková



Trinástčlenná delegácia Kulpína pobudla uplynulý víkend na Slovensku, presnejšie v obci Riečka neďaleko Banskej Bystrice, a svojou prítomnosťou si uctila oslavy piateho výročia vydarenej spolupráce týchto dvoch vzdialených, ale srdcom blízkych prostredí. Pri tejto príležitosti okrem už tradičného podujatia Pečenie kysnutých koláčov v sobotu 12. novembra 2011 sa hostia zúčastnili i slávnostnej premiéry brožúrky, ktorú Riečania vydali na počesť päť rokov trvajúcej spolupráce s Kulpínom. Táto stále sa rozrastajúca družba sa začala ešte v roku 2006, o čo sa najviac zaslúžili Širkovci, tak tí z Kulpína, ako aj tí v Riečke.

JUBILEUM ÚSPEŠNEJ SPOLUPRÁCE RIEČKA – KULPÍN

Päť rokov priateľstva



Spasoje Prodanov, Pavel Gaža, Katarína Gažová, Katarína Zorňanová, starosta Riečky Marián Spišiak a Zuzana Širková

Vítanie hostí z Kulpína usporiadali Riečania v čele so starostom Mariánom Spišiakom v piatok 11. novembra 2011 na tamojšom Obecnom úrade. Kulpínčania boli ubytovaní v pohostinných riečanských domácnostiach. Za sprievodu starostu M. Spišiaka, poslanca Jozefa Baláža a sprievodkyne Ľudmily Turčányiovej v sobotu 12. novembra predpoludním navštívili Banskú Bystricu a obzreli si jej znamenitosti. Súťaž v pečení kysnutých koláčov v poradí už siedma štartovala v popoludňajších hodinách. Zúčastnilo sa jej päť skupín usilovných žien z Riečky, susedných Králikov, Kordíkov, Tajova a hostujúceho Kulpína. Súťažiaci usilovne pripravovali kysnuté cestá, miesili a tvarovali slané a sladké kysnuté koláče od výmyslu sveta. Návštevníci tohto voňavého podujatia so záujmom obchádzali punkty, na ktorých sa koláče chystali a piekli. Moderátori podujatia Marian Čupka, ľudový rozprávač zo Šumiace a Ľ. Turčányiová z Riečky víтали prítomných a informovali ich o tom, ako celé podujatie bude prebiehať. Kým ženy pracovali s koláčmi, na javisku kultúrneho domu v Riečke, kde celá akcia bežala, vystúpili folkloristi súboru Matičiarik z Banskej Bystrice a k lákavej vôni koláčov pridali temperamentné tanečné choreografie. Sieň riečanského kultúrneho domu obecnosť vyplnilo do posledného miesta a nálada vyvrcholila, keď moderátor M. Čupka vyhlásil koniec súťaže v chystaní koláčov. Keď si potom súťažné ekypy naaranžovali stoly, na ktorých vystavovali akurát schystané lahôdky, moderátor šiel od stola k stolu a pozýval predstaviteľky každej skupiny, aby porozprávali čo a ako napiekli. Kulpínčanky Anna Zorňanová, Danko Valentíková a Katarína Zorňanová schystali chutné juhoslovanské rožky, sadlové kúsky a škvarkové pogáče, ktoré obecnosť predstavila K. Zorňanová.

Záverom súťaže starosta M. Spišiak na javisko pozval vedúcu poroty, ktorá prítomným prezradila, že porota mala ťažkú úlohu, ale nakoniec jej členovia rozhodli, že prvé miesto tentoraz udelia Riečke a Tajovu. Všetkým súťažiacim boli potom odovzdané darčeky a po všetkom sa začal predaj nachystaných koláčov. Sprievodnými akciami súťaže bola ochutnávka domácich pomazánok a predajná výstava darčkových predmetov.

Pripomínanie piateho výročia spolupráce Riečky a Kulpína sa začalo kultúrnym programom. Vystúpili v ňom sympatické deti z riečanskej materskej škôlky, ktoré spievali, recitovali a hrali divadielko tak, ako to len deti môžu, milučko a úprimne. Potom tu bol moderný tanec hip-hop, hra na hudobných nástrojoch, rytmický tanec riečanských detí z umeleckej školy v B. Bystrici a nevystala ani hra na fujare. V oficiálnej časti podujatia o piatom výročí podpisovania Zmluvy o vzájomnej spolupráci medzi Riečkou a Kulpínom, čo sa udialo 14. októbra 2006 v kulpínskom kaštieli, hovoril starosta M. Spišiak. A o tom, že všestranná spolupráca a priateľstvá z roka na rok narastajú a pribúdajú, svedčí aj brožúrka, vydaná pri tejto príležitosti, ktorá dokumentuje aspoň časť toho, čo družba znamená i pre Kulpín, i pre Riečku.

V mene Kulpínčanov sa prítomným prihovril člen Rady kulpínskeho Miestneho spoločenstva Ján Lačok, ktorý ako vtedajší predseda rady zmluvu spolu s M. Spišiakom i podpísal. V mene Obce B. Petrovec prítomných pozdravil Kulpínčan a výborník v Zhromaždení Obce B. Petrovec Spasoje Prodanov. Osobitne odznievali dojímavé slová Zuzany Širkovej, ktorej rodina, manžel Samuel a synovia Vladimír a Jaroslav, sa najväčšmi zaslúžili o to, že k takejto družbe a k spolupráci došlo a že sa aj ďalej všestranne rozvíja. Konštatovala, že priateľstvo s Riečkou trvá

Brožúrka o spolupráci



**Ján Lačok, Ludmila Turčányiová,
Jozef Baláž, Katarína Zorňanová,
Marián Spišiak, Pavel Gaža**



**Marián Spišiak, Jaroslav Širka,
Zuzana Širková, Spasoje Prodanov,
Ján Lačok**

nie iba päť ale už celých 50 rokov, a veľmi by ju tešilo, keby trvalo aj ďalej, aby mladí v započatí pokračovali. Slzy v očiach prítomných bolo vidno, keď zaspievala nostalgickú pieseň Sihote, sihote, ktorú si ich strýko Michal Širka často spieval ďaleko od rodnej vlasti. Z Kulpínčanov sa obecenstvu prihovorili i Jaroslav Širka a K. Zorňanová.

Záverom podujatia starosta Riečky odovzdal diplomy zaslúžilým Kulpínčanom a Riečanom, takým, čo v najväčšej miere prispeli k zveľadovaniu tejto krásnej spolupráce. Potom si hostitelia a hostia odovzdali darčeky. Hostia z Kulpína si okrem krásneho obrazu domov doniesli i parádnú riečanskú fujaru, ktorej sa náramne potešili. Na pobavenie a do tanca hrala ľudová hudba Jána Maka. Po chutnej večeri prišli na rad ešte chutnejšie sladkosti – dobošová torta a baranča z upáleného cukru a orechov. Priniesli ich ženy a rodina Širková z Kulpína. A nakoniec doma prichystané slovenské košele s vyšívaným predkom kulpínski Širkovci darovali zaslúžilým hostiteľom.

Kamarátenie Kulpínčanov a Riečanov trvalo do noci a pri rozlúčke si navzájom sľúbili, že sa pri prvej vhodnej príležitosti stretnú znova.

Katarína Gažová
(Hlas ľudu č. 47, 19. novembra 2011)



Účastníčky v pečení kysnutých koláčov sa vždy snažili pekne aranžovať stôl. Jarmila Dorčová po dokončení práce

ROK 2012

*Pribúdali oficiálne
stretnutia a rodinné
priateľstvá*



*Krásne kulpínsko-riečanské priateľstvá:
Gašparovci, Chalupkovci a Valentíkovci*



Pohostenie u Gažov v Kulpíne



*Prípitok v Riečke: Antalicovci, Jozef Baláž
a Branislav Plachtinský*



Gapo a Stury



*Stoja: Miroslava Spišiaková-Petriková
a Daniela Valentíková
Sedia: Jarmila Chalupková
a Janka Gašparová*

Prišli naši!

Zážitky z Kulpína

Slováci vždy radi varia dobré jedlá v kotlíku, na ražni, či v pahrebe. Nie je to iné ani u našich krajanských Slovákov v Kulpíne.

Na jeseň sme si boli vyskúšať atmosféru vinobrania. Strihať sladké strapce hrozna sme zvládli aj my ženy, ale prešovanie sme prenechali na chlapov. Bolo sa na čo pozerieť. To by neboli chlapi chlapmi, keby sa nedoberali, kto má na viac, kto silnejšie utiahne preš a vytlačí aj zvyšok šťavy z hrozna. Aby im to išlo od ruky, nezabudli si ponalievať vínka z minuloročnej úrody pre lepšiu náladu. Občas naliali aj nám ženám, aby sa nepovedalo.

Ako to už býva zvykom u správnej slovenskej gazdinky, NAČIM niečo dobré uvariť. Guláš v kotlíku, to je bežná vec, ale fazuľa sa u nás varí iba v malom. Tá dolniacka je trochu iná. Pre tie šikovnice, ktoré by to chceli doma vyskúšať, popíšem postup prípravy, lebo som pri tom pomáhala.

Najskôr sme uvarili bravčové kolená do mäčka a neskôr sa pridala namočená fazuľa. Keď fazuľa zmäkla, pridali sme nastrúhanú zeleninu – mrkvu, petržlen a cibuľu. Výborne to zahustilo FAZULICU. Ochutili sme to zápražkou s červenou paprikou a nesmeli chýbať ani čerstvé feferónky. Nakoniec osoliť, vybrať mäsko na misu, rozkrájať ho na kúsky a uvariť rezance, ktoré sa naporcovali na tanierie spolu s mäsom a fazulicou.

Najkrajší zážitok bol spoločný obed za veľkým stolom plným veselých a pracovitých ľudí, ktorí schuti pojedli všetko, čo gazdiná ponúkla. Po fazulici prišlo na rad OKOŠTÚVAŤ kulpínske vianočky, rožky a kávičku. Atmosféra celkom ako z mojich detských čias, keď sme všetko robili spolu. Práce na poli, mlátenie slamy a popritom sme varili dobré jednoduché slovenské jedlá.



ČAČKALICOU povyberať mäsko spoza medzierok a podme prešovať do druhého dvora. Na druhý deň sa šŕava pretáčala do sudov a keďže sladú bolo v hrozne pomenej, musela sa šŕava prisladiť. Napriek tomu minuloročné víno povyhrávalo strieborné a zlaté medaily. Súťažilo sa aj vo februári. To sme si nemohli nechať ujsť, tak sme do Kulpína išli na batôžkovú zábavu. V poľovníckom dome všetko vyzdobili chlapi. Ženy tam vôbec nechceli, ktovie prečo!! Výzdoba sa im vydarila celkom dobre, ani kvietky nezabudli na stôl podávať. Kapela bola rýdzo južanská. Piesne typu Znie mi pieseň o decembri mi chodili po rozume ešte pár dní potom.

Tanečné kolá sú v Kulpíne poriadne dlhé. Mám pocit, že niektoré trvali skoro hodinu. Tanečníci, ak sa ich zmocnila únava, mohli sa hneď občerstviť pri preplnených stoloch. Gazdinky podonášali domáce dobrotky od obložených mís, rolády až po skvelé koláče. Trochu sa pohovorilo o víťazných vínach a nechýbala ani samotná košтовka.

Okrem valčíka a polky sme si zatancovali tradičný srbský tanec v kruhu. Aby sme Riečku v hanbe nenechali, predviedli sme trochu slovenského folklóru. Poniectorí RODÁCI zabudli, že majú boľavé kĺby a pridali sa s ohromnou vervou do tanca. „To je hneď vidno, že tancujú naši SLOVÁČIKOVIA!“ Ďakujeme touto cestou Kulpínčanom za krásne povzbudzovanie do tanca a ich úprimnú radosť, že sa mohli znovu stretnúť a porozprávať so Slovákami z družobnej obce Riečka.

Rada počúvam ich starosvetskú slovenčinu pomiešanú novotvarmi, ktoré ovplyvnila srbčina. Baví ma nasávať atmosféru dávno zašlých časov gazdovania vo veľkom, pozorovať chlapov s tvrdými dlaňami, šikovné ženy, ktoré starostlivo opatrujú kroje, obliečky, uteráky z ľanu, staré almary a iné krásne veci. Cítiť v tom kus veľkého



*Mária Plachtinská, Eva Antalicová
a Katarína Pucovská*

slovenského srdca. Napriek odlúčeniu od vlasti a ťažkej práci, dokázali zachovať naše tradície a nezabudli prítom ani na našu slovenskú reč.

Zatvárame KAPIJU, ale nie nadhlo. Určite sa do Kulpína vrátíme, lebo sme tam našli úžasných priateľov.

Eva Antalicová

Spolok kulpínskych žien si 12. júla v roku 2013 pripomenul 10-ročnicu svojho pôsobenia. Pri tej príležitosti bola v miestnostiach Poľnohospodárskeho múzea nainštalovaná výstava fotografií svedčiaca o jeho aktivitách, nasledovala pracovná časť, kedy odznela správa o 10-ročnej činnosti spolku a potom i prezentácia receptára pomenovaná *Bez raňajok ani krok*. Zostavila ho novinárka Katarína Pucovská. Zaujímavé je, že na jeho stranách sú aj recepty z Riečky. Aj tým spôsobom sa jedálny lístok mení, obohacuje, stáva bohatším a kvalitnejším.

ROK 2013 **Spolu na SNS,** **aj na poľovačke**

Bez raňajok ani krok



*Viera Dorčová-Babiaková,
Mária Struháriková,
Katarína Zorňanová,
Katarína Pucovská
a Vladimír Valentík*

Uplynulý víkend naša slovenská delegácia z Riečky opäť išla na slávnosti Slovákov žijúcich v Srbsku. S potešením sme prijali pozvanie predstaviteľov obce Báčsky Petrovec. Svoju viacdňovú návštevu sme absolvovali v horúcom počasí, vrele prijatí Petrovčanmi a našimi priateľmi z družobnej obce Kulpín.



NA SNS V PETROVCI

*Lýdia Škultétyová, Ján Lačok,
Eudmila Turčányiová
a Miroslav Čeman*

V sprievode nášho všadeprítomného Janka Lačoka sme sa zúčastnili oficiálneho programu, ako aj neoficiálnych priateľských stretnutí. Chcem poďakovať za pozvanie, za bohatý kultúrny program a nové zážitky a hlavne za pocit, že sme u vás vždy ako doma.

Eudmila Turčányiová

V sobotu 16. novembra 2013 sa v Riečke uskutočnil 9. ročník súťaže v pečení kysnutých koláčov. Spolok kulpínskych žien reprezentovali: Katarína Zorňanová, Mária Struháriková a Jarmila Dorčová. Okrem koláčov ako sú šušťovníky, svadobný koláč, makový závin, slané pizzové slimáky, ženy z Kulpína predstavili aj novú knihu receptov Bez raňajok ani krok, ktorú vydal Spolok kulpínskych žien. Zostavila ju novinárka Katarína Pucovská. Aj organizátori podujatia predstavili niečo nové: tradičné regionálne jedlo – pravý riečanský štiarc, tiež originálnu terchovskú hudbu.

Kulpínski a riečanskí poľovníci majú dobrú mušku

Paletu spolupráce medzi Kulpínom a Riečkou v zime v roku 2013 doplnili poľovníci z oboch prostredí. Začiatkom decembra do Riečky odcestovali predstavitelia Poľovníckeho spolku Fazan z Kulpína Miroslav Stupavský a Branislav Haška. Odišli ta na pozvanie kolegu Ivana Spišiaka, poľovníka z Riečky, ktorý pobudol v Kulpíne počas jednej z návštev futbalistov. Vtedy sa dohodorili, že kulpínski poľovníci prídu na poľovačku do okolia Riečky, keď im to okolnosti umožnia. A tak si spolu s hosťiteľmi Branislav Haška a Miroslav Stupavský 7. decembra 2013 zapoľovali na diviaky v Tajove neďaleko Riečky. V ten zimný zasnežený deň počasie poľovníkom žičilo, bolo pokojne, ticho a bez vetra, takže poľovačka bola úspešná a úlovok pozoruhodný. Na kulpínskych poľovníkov zapôsobila vynikajúca organizácia tamojších poľovníkov aj počas príprav, ale aj pri realizácii samotnej poľovačky. Pre B. Hašku a M. Stupavského to bola rozhodne osožná a jedinečná skúsenosť. Kulpínčania vtedy pozvali svojich hosťiteľov na poľovačku do svojho revíra, ale k spätnej návšteve doteraz nedošlo.

Katarína Gažová



Z vydarenej poľovačky na Slovensku: (zľava) v popredí Branislav Haška, Ivan Spišiak a Miroslav Stupavský, v úzadí ďalší účastníci poľovačky 7. 12. 2013 (Foto: z archívu Miroslava Stupavského)

ROK 2014

Boli sme na kulpínskej svadbe

Tak ako po iné roky, aj teraz sme dostali pozvanie od organizačného výboru a od Spolku kulpínskych žien prísť sa pozrieť do Srbska na medzinárodné podujatie tradičných a moderných svadobných obyčají pod názvom Svadba voľakedy a dnes 6. septembra 2014. Z Riečky sme vycestovali 5. septembra: Marián Spišiak, Ján Spišiak, Jozef Holub, Monika Náčinová, Lýdia Škultétyová, Miroslava Petříková, Ľubica Rusková, Marianna Petráňová. Po príchode do Kulpína nás srdečne privítali poslanec Spasoje Prodanov a Katka Zorňanová, predsedníčka Spolku kulpínskych žien, ako i ďalší aktivisti. Po dlhej ceste nám dobre padlo milé posedenie, po ktorom sme sa porozchádzali do rodín, kde sme mali byť ubytovaní. V sobotu dopoludnia sme navštívili Báčsky Petrovec a obzreli si výstavu, ktorá sa niesla v duchu tradícií predkov tunajších Slovákov. Mohli sme tu vidieť, ako sa neustále snažia vo svojom prostredí zviditeľňovať svoju prácu a zachovávať to, čo im zostalo po predkoch. Výstavou nás sprevádzala a svoj čas nám tentoraz venovala p. Širková.



Zúčastnili sme sa podujatia Svadobné stolovanie voľakedy a dnes a pripravili stánok. Prípravy na súťaž sa začali o 13.00 hod. Cieľom súťaže bolo priblížiť návštevníkom svadobné obyčaje v minulosti a dnes. Kultúrne podujatie otvoril predseda Báčskopetrovskej obce Pavel Marčok. V pokračovaní vystúpil Dario Adamovič a predsedníčka ženského spolku Katarína Zorňanová. Privítali hostí zo Srbobranu, Kysáča, Báčskej Palanky, Magliča, Báčskeho Petrovca a z Riečky, pravdaže aj domácich účastníkov. Na úvod vystúpili folkloristi a herci. Kulpínski ochotníci, Zvolenovci, sa predstavili svadobnými zvykmi, vinšami, piesňami a tancami. Potom nám predviedli volačky, piatkové zvyky príchodu s topánkami k mladej a umývanie nôh prvej družičke, ako aj začiatok svadby s odobierkou a odchodom na sobáš.

Medzitým prebiehalo vyhodnotenie súťaže. Celkove sa jej zúčastnilo 8 družstiev. Porota priebežne vyhodnotila všetky stánky. Riečanský stánok predstavila Ľubica Rusková. Získali sme krásne tretie miesto. Ďalej v programe vystúpili členovia maďarského Kultúrno-umeleckého spolku Večera Šandora z Báčskej Palanky, Kultúrno-umelecký spolok Branka Radičeviča z Kysáča, Petrovská družina z Báčskeho Petrovca, Kultúrno-umelecký spolok Đuru Jakšiča z Magliča a Združenia občanov Rom zo Srbobranu. Na tohtoročnej kulpínskej svadbe nechýbal ani občiansky sobáš.

Predvedená bola i módna prehliadka starodávnych krojov, ako aj svadobných šiat novej doby. Vo večerných hodinách na javisku vystúpil Gencian bend.

Tak ako sa všetko končí, i naša návšteva v Kulpíne sa čo nevidieť skončila. V nedeľu ráno sme sa rozlúčili, poďakovali sa hostiteľom za krásne prežité chvíle a za ich pohostinnú starostlivosť.

Lýdia Škultétyová



*Ľubica Rusková,
Jozef Holub,
Marián Spišiak
a Katarína Zorňanová*



Hostky z Riečky na kulpínskej svadbe: Mirka Petříková, Ľubica Rusková, Marianna Petráňová a Kulpínčanka Zuzana Širková



Na svadbe nechýbala chýrečná kulpínska biela doboška



V roku 2014 delegácia z Riečky pobudla aj na SNS. Na fotografii Ľudmila Turčányiová, Marián Spišiak, Lýdia Škultétyová na prijatí u predsedu Obce Báčsky Petrovec

Tradičná kulpínska svadba

Na tradičnej slovenskej kulpínskej svadbe večera býva bohatá a podáva sa neskoro v noci. Začína sa slepačou polievkou, po ktorej nasleduje varené mäso s paradajkovou omáčkou. Po ňom drobky z hydiny. Ďalším jedlom je kapustnica s mäsom, v novšej dobe sárma, a nakoniec pečené bravčové a slepačie mäso s **dunctom**, čiže zaváraným ovocím, nakladanou paprikou a uhorkami. Nakoniec sa vynášajú rôzne múčniky a torty. Spomenieme niektoré: salagáciové koláčiky obalované v cukre a orechoch, medové poobalované v snehu z bielkov, smotanové, zliepané lekvárové, kekse pečené na železe, potom rejteš (makový, tvarohový, zemiakový, bugárkový a grísový), tiež herovky, pampúchy, plásty. Torty sa začali pripravovať iba neskôr a zo začiatku bývali dosť skromné. Dnes sú to však torty s 30 až 50 vajcami a bohato ozdobené. Sú vo väčšine orechové, lieskovcové, čokoládové, ale i citrónové, dobošové a rôzne iné. Z nápojov spomeňme pálené, domáce víno, sódu, sinálku, neskoršie pivo a rôzne bezalkoholické nápoje.

Na záver pripomeňme i to, že jedlá pri večeri podávali družice a družbovia, ktorí mali opásané vyšívané biele zástery a pred každým jedlom, ktoré sa pred mladomanželov, starejšieho, krstných rodičov a ostatných príbuzných prinášalo, zavinšoval sa prilietavý vinš. Po každom vinši družba, ktorý vinšoval, sa prihovoril slovami: **Pán starejší, prímte ďačne.**

Vinš pri kapuste môže byť aj takýto:

Tu je, tu je kapustička, trčí z nej aj kus mäsička.

Deväťkrát je zohrievaná, masťou je polievaná.

Je to jedlo jak mušt rezké, tlstnú od nej chlapi, ženské.

Preto len sa s chuťou do nej, lebo masťná je jak olej.

Dá sa dobre po nej piť, víno, pivo, tiež aj nič.

Hovorí sa: Od kapusty, bývajú vždy chlapi hustí.



Daniela Lačoková

X. ročník súťaže v pečení koláčov...

...prebiehal v sobotu 8. novembra 2014.

Aj tohto roku sme prekročili hranice nášho regiónu a to hneď dvakrát. Okrem našich najbližších susedovcov (Tajov, Králiky, Kordíky), pozvanie prijali aj kulpínske ženy zo Srbska aj súťažiaci z obce Riečka z okresu Rimavská Sobota. Tí, ako jediní, mali aj mužské zastúpenie, čím oživilo a spríjemnilo celú akciu. Počas programu prebiehala ochutnávka domácich pomazánok, do ktorej sa tentoraz zapojilo 14 riečanských gazdiniek. V zasadačke bola výstava tradičných ľudových remesiel ako je rezbárstvo, výroba píšťal a fujár, šperkárstvo, perníkárstvo, maľovanie na sklo, výroba sviečok, ukážka prípravy cukrárenských ozdôb. Chvilu čakania na výsledky súťaže vyplnil univerzitný folklórny súbor Mladosť spevom a tancom.

Tohto roku boli udelené dve prvé miesta: obciam Kulpín a Riečka, no víťazmi súťaže boli všetky zúčastnené družstvá. Dôkazom toho boli nielen vecné dary, ale hlavne veľký záujem divákov o chutné koláče, ktorých bolo, ako vždy – málo.

Ďakujeme organizátorom, všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k úspechu tohto podujatia, no hlavne našim priateľom z Kulpína, ktorí svojou prítomnosťou a kulinárskym umením znovu obohatili túto našu tradičnú akciu. Ďakujeme predsedníčke Katke Zorňanovej, Márii Struhárikovej, Anke Zorňanovej, Márii Skalickej a Spasojovi Prodánovovi.

Ludmila Turčányiová



*Mária Skalická, Mária Struháriková,
Anna Zorňanová, Katarína Zorňanová*

Spoločná rybačka v Zmajeve a Dobrej Nive

Športovému rybolovu sa v Kulpíne darí. Zvlášť je populárna rybačka na kaprovité ryby a početní kulpínski rybári ju absolujú na rybníkoch v susedných či okolitých osadách. Primát majú rybníky v Zmajeve a Báčskom Jarku. Takáto rybačka naberá na popularite aj u priateľov z Riečky, tvrdí náruživý rybár na kaprovité ryby Pavel Medovarský-Medo.

Riečania sú častým hosťom na Zmajských jazerách, ale netreba zabúdať ani na fakt, že aj Kulpínčania boli na rybačke na Slovensku, presnejšie v Dobrej Nive, kde majú na mieste bývalého rybníka vybudovanú vodnú nádrž. Bolo to v roku 2014. Medovarský hovorí, že sa tam zdržali dva dni, že sa im darilo, a aj voda je vraj podobná ako u nás. Najprv chytali menšie ryby – kaprov váhy okolo jedného kilogramu, lebo, ako hovoria Riečania, nemali dobrý „flek“, čiže miesto pri vode. Na Slovensku sa vraj ryby nevážia, ale merajú centimetrami, takže v tom prvom úlovku mali ryby čo do dĺžky 25 až 30 cm. Keď im však zunovali malé ryby, nasadli do člna, v ktorom prepravili





aj stravu pre budúci kapitálny úlovok, a zamierili na miesto, ktoré sa im vtedy najväčšmi pozdávalo. Nahádzali do vody rybacie „špeciality“, nastavili udice a vrátili sa späť. Ešte sa poriadne ani nedostali k brehu, keď sa začal, ako si Medo na to spomína – cirkus. Kapre hrýzli jedna radosť, také 9-kilové, alebo, ako Riečania hovoria, osemdesiatky. Tej noci takým spôsobom z vody vybrali 15 kaprov hmotnosti 6 až 9 kg.

Zaujímalo nás, ktorá z našich dvoch osád má zbehlejších rybárov – Kulpín, či Riečka. Medovarský tentoraz, neskromne?, tvrdí, že na začiatku tohto už teraz desaťročného priateľstva Riečania o rybačke nič nevedeli. A Kulpínčania vraj boli ochotní a ústretoví, zároveň trpezliví a že od nich sa Riečania veľa naučili. Trvalo, kým ich presvedčili, že z úlovku si, tam kde je to dovolené, treba brať len menšie ryby, aby tie väčšie mohli ešte rásť, inak sa k veľkým rybám jedincom nemožno dopracovať. Teraz to riečanskí rybári už praktizujú a túto skúsenosť si osvojili aj ich spoluobčania. Medovarský je na to právom hrdý. A spomína si aj na začiatky kamarátenia pri rybačke: Riečania vraj mali vonkoncom zlý systém rybárčenia, chytali napríklad na dve udice, olovo im bolo dolu... Ale po večeroch strávených s kulpínskymi rybármi pri pálivej domácej pánenke a studenom slovenskom pive Riečania prijali rady, ktoré dostali od Kulpínčanov, a odvtedy veľmi postúpili. Ale také boily, aké naši chlapci vedia zhotoviť, nikto z Riečanov nevie – pokračuje, opäť neskromne? Medovarský. Preto Kulpínčania doteraz pripravili pre svojich rybárskych kolegov z Riečky už na stovky kilogramov tohto prípravku. A nie im je ťažko potrebný materiál zohnať,

zamiešať ho, uvariť, sformovať do guliek, osušiť. Vedia, že sú zárukou dobrej a kvalitnej rybačky, nepadne im to ťažko – tvrdí Medovarský.

Riečania sa postupne naučili aj tomu, že na poriadnej rybačke treba poriadne aj jesť. O pití nech ani nehovoríme. Kulpínčania si na tom vždy a osobitne dajú záležať: rozložia oheň, uvaria chutný guláš, fazuľu či voňavé mäso na rošte... No pomaly sa takto vraj začínajú správať aj Riečania.

To, čo Medovarského v Riečke priam ohromuje, je zodpovedný vzťah k prírode a k vode. Po nich na mieste, kde chytali ryby, nezostávajú odpadky. Ak tam nie sú kontajnery či odpadové koše, všetok odpad zoberú sebou. Na slovenských rybníkoch sa odpadový materiál separuje hneď pri rybníku – osobitne sa odkladajú plasty, hliník, sklo. A do svedomia stúpajú aj tabuľky s odkazom – Aké si našiel, také aj nechaj, je ich na každom kroku. Okrem toho na každom rybárskom mieste rybárov čaká kopa konárov a dreva, ktoré možno použiť pri príprave jedál. Zabezpečuje ich majiteľ rybníka. Ryby tiež nemožno očistiť hocikde, sú na to vyhradené osobitné miesta. No ale najhoršie je to, že ani fyziologické potreby si človek nemôže uspokojovať hocikde. Ak ťa prichytia, zaplatíš mastnú pokutu, sťažuje sa Medovarský.

V najbližšej dobe Kulpínčania plánujú spoločnú rybačku s Riečanmi neďaleko Liptovského Mikuláša, vo vodnej nádrži Liptovská Mara.

Náš spolubesedujúci však nezabudol na záver povedať aj to, že Riečania sú pohostinní a dobrí ľudia, i priatelia. Často sa navzájom navštevujú a pomáhajú si, keď treba. Má nádej, že naša družba potrvá ešte veľa rokov, len ju občas treba niečím novým ochutiť. Treba ju vynoviť, ponuku a náplň stretnutí obohatiť niečím novým, zaujímavým, a umožniť, postarať sa o to, aby sa do družby zapojili všetci Kulpínčania. Hlavne mladí ľudia. Veď na nich svet zostáva.

Viera Dorčová Babiaková

Jubileum je vždy dôvodom na oslavu, na slávnostnú chvíľu, chvíľu na zastavenie sa a zamyslenie, na bilanciu, ale aj na premýšľanie o budúcnosti. Výročie obce je sviatok, ale i dôvod uvedomiť si, že patríme k miestu, na ktorom žijeme, k miestu, ktoré sme zdedili a ktoré odkážeme budúcim generáciám. Chceli by sme, aby naše deti a mládež nezabúdali na históriu obce, a preto aj pripravenými podujatiami chceme zvýrazniť výnimočnosť osláv 560. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci.

ROK 2015

Riečka – 560 rokov obce



Chotár obce sa geograficky nachádza v údolí potoka Riečanka, obkolesený vrchmi Velkej Fatry, Starohorských a Kremnických vrchov. Lesy zaberajú takmer polovicu chotára. Naša generácia zdedila tento krásny kus zeme nielen preto, aby tu žila, ale aj preto, aby ho chránila a zveľaďovala. Prispejme všetci spoločne, každý svojím dielom k tomu, aby i naši nástupcovia mohli byť hrdí na to, čo im tu zanecháme.

Vážení spoluobčania, dovoľte, aby som obci Riečka k jej jubileu zaželel do budúcnosti všetko najlepšie. Želám jej, nech ju obchádzajú vojny, choroby, prírodné katastrofy a iné nešťastia. Želám jej, nech sa stále rozvíja a napreduje. Želám jej pozitívnu energiou nabitých a usmiatech občanov. Želám jej, nech je tým najlepším miestom pre život, ktoré s radosťou považujeme za svoj domov.

*Ing. Marián Spišiak, starosta obce Riečka
(Riečanský spravodaj, august 2015)*



V roku 2015 si pripomínáme 270 rokov dnešného Kulpína. Tieto naše rovinaté priestranstvá boli však obývané aj omnoho skôr. Najstarší písaný doklad o Kulpíne datuje z 28. februára 1345, teda spreď 670 rokov. Ten prvý Kulpín bol na inom mieste, na západ od dnešného Kulpína, na takzvanej Klise. To prvé kulpínske osídlenie bolo vyššie postavené, na 89-metrovej nadmorskej výške, keďže tu vtedy bola močaristá pustatina.

Sú domnienky, že dnešný Kulpín, teda osada na tomto území, na ktorom je dnes, bola založená 10. júla 1745. Klub Kulpínčanov preto navrhol, aby sa tento deň stál Dňom Kulpína a Rada Miestneho spoločenstva návrh schválila v roku 2009. Rakúska cisárovná Mária Terézia 10. júla 1745 pustatinu Kulpín pridělila rodine Stratimirovičovej.

O príchode prvých Slovákov do Kulpína nateraz neexistujú dôveryhodné údaje. Najstaršia zmienka o Slovákoch v Kulpíne datuje z roku 1758. Historici však mienia, že sa Slováci doň nasťahovali aspoň tri roky predtým. Avšak presné údaje sú definitívne menej dôležité ako fakt, že Srbi a Slováci už najmenej dve a pol storočia tu žijú v dobrých vzájomných vzťahoch.

*Miroslav Čeman,
predseda Rady MS Kulpín*

Kulpín – 270 rokov dnešného Kulpína





ROK 2016

Družobný zápas

V piatok 3. júna 2016 sme na riečanskom ihrisku po dvoch rokoch znovu privítali priateľov z Kulpína. V sobotu sme spoločne absolvovali malý výlet na rekreačné stredisko Šachtička, kde sme si pozreli krásy okolitej prírody z výšky miestnej rozhľadne. Následne sme po označenom turistickom chodníku prešli cez les do baníckej obce Špania Dolina, kde sme mohli obdivovať rázovitú architektúru a občerstviť sa v tradičnej krčme. Po návrate do Riečky nás čakal dobrý guláš z kuchyne Igora Meloša a popoludňajší futbalový zápas, ktorý korektné odpískal rozhodca Maroš Majer.



Futbalisti Riečky a Kulpína

Zápas sa odohral v duchu 10. výročia spolupráce našich obcí a napriek tomu, že Kulpínčania prišli posilnení o mladých hráčov, ktorí sa snažia prebrať štafetu, zápas sa skončil nerozhodným výsledkom 4:4. O pekné góly sa postarali za Riečku po dve presné strely Sanitra a M. Petráň, za Kulpín Kozarev, Vída, Chalupka a Šimo. Ani snaha nehrajúcich náhradníkov M. Spišiaka a Valentíka, ktorí kopali 11-ky, stav nezmenila, takže víťazmi zostali všetci. Večer sme ukončili pri dobrom jedle, pohári vína, ale hlavne v dobrej nálade a v nedeľu ráno sme sa s priateľmi z Kulpína rozlúčili.

Eudmila Turčányiová

Hovorí, že v zdravom tele je zdravý duch. Vari sa týmto príslovím už desať rokov vedú i futbalisti – veteráni z Riečky a Kulpína. Hádám preto už desiatykrát spoločne vybehli na zelený trávnik venujúc sa najdôležitejšej vedľajšej veci na svete – futbalu. Ved' priateľská družba medzi týmito dvoma osadami sa aj začala – futbalom.

Všetko sa vlastne začalo v roku 2006, keď bola podpísaná dohoda o spolupráci. Hneď o rok do Kulpína zavítali futbalisti, mladí, ale aj tí v pokročilejšom veku. Nadviazali spoluprácu s kulpínskymi hráčmi, tými aktívnymi, ale aj pasívnymi, čiže veteránmi. A tak sa futbal v našich dvoch osadách na striedanie hrá už desať rokov. Keď je rok párnny, naši vycestujú do krásnej prírody v Riečke, a v nepárny rok je tomu naopak. Od začiatku je do organizácie turnaja zapojený aj Vlastislav Pavel Chalupka-Pubi, ktorý si zaspomína na prvých 10 rokov družby. Pevne verí, že toto kamarátenie potrvá.



Futbalisti veteráni stále behajú za loptou

Foto: Anna Petkovská

V prvých rokoch boli organizované turnaje. V Kulpíne, okrem domácich a Riečanov, hrávali aj Pivničania a Hložančania, a podobne bolo aj v Riečke, ktorá si tiež na „výpomoc“ volala susedné, ako to u nich hovoria, obce. Avšak v posledných rokoch sa futbalujú iba dve „poriadne“ mužstvá – kulpínske a riečanské. Zmerajú si sily, výdrž a pritom sa dobre kamarátia. Nehrajú iba futbal. Riečania sa vždy snažia zorganizovať nejaký ten výlet. Naši navštívili banícku obec Španiu Dolinu, vyhladkovú vežu v Šachtičke, išli na hríby, na rybačku, ale aj na zápas v hokeji na ľade... V spomienkach Kulpínčanov zostane aj zápas, ktorý zohrali na futbalovom štadióne FK Dukla v Banskej Bystrici. Vtedy prvýkrát hrali na umelom trávniku.

V roku, keď sa oslavuje desaťročné priateľstvo našich dvoch osád, Kulpínčania do Riečky vyštartovali posilnení mladými hráčmi, na ktorých je vlastne aj budúcnosť tejto družby. Tak sa do tejto malebnej slovenskej dedinky dostavilo 20 futbalistov a dve dámy. Ako hovoria tí, ktorí od začiatku účinkujú v tomto futbalovom turnaji, je už na čase zapojiť aj mladších. Zápas sa skončil, ako Ľudmila Turčányiová na webovej stránke kulpin.net uvádza, v duchu 10. výročia spolupráce našich obcí, nerozhodným výsledkom 4:4. Tak sa dohodli samotní aktéri zápasu, čo znamená, že sú obidva celky víťazmi už desať rokov.

A kto je naozaj lepší? Kto má lepšiu kondíciu? Riečania alebo Kulpínčania? No predsa tí, ktorí si večer pred zápasom menej vypijú a ktorí sa načas vyberú na pánty – hovorí Vlastislav Pavel Chalupka. Tiež mieni, že treba pokračovať v začatom. Ale, žiaľ, aj Riečanom ubúdajú futbalové posily, podobne ako v Kulpíne. Aby spolupráca bola pestrejšia, treba rozmýšľať aj o nových obsahoch. Pred nami je budúcnosť, dorastajú noví, chcíví mladí ľudia, ktorí, veríme, posunú veci dopredu. Veľká škoda by bola, keby už vyšliapanú cestu medzi našimi dvoma osadami poprerastala húština. Treba ju udržiavať a chrániť, nikomu nedovoliť zahatať ju, lebo je na svete málo tak pevne zviazaného priateľstva, akým je toto medzi Kulpínom a Riečkou.

Viera Dorčová Babiaková



Zemepisné charakteristiky a demografia Riečky

Chotár obce Riečka sa nachádza geograficky na styku Veľkej Fatry, Starohorských vrchov a okrajovo doň zasahujú aj vulkanity Kremnických vrchov. Obec Riečka leží v údolí potoka Riečanka a zo všetkých strán je obkolesená kopcami. Nachádza sa 7 km severozápadne od Banskej Bystrice. Patrí do okresu Banská Bystrica. Kataster obce tvorí 682 pôdy. V porovnaní s okolitými obcami (Tajov 598 obyv., Králiky 638 obyv., Kordíky 411 obyv.) je Riečka so svojimi 776 obyvateľmi najväčšou obcou. Je v nej cca 230 domov. Najvyšší bod v okolí je na Vrchách (915 m).

Na juhozápadnej strane smerom na Tajov sú menšie kopce, dosahujúce 650 m.

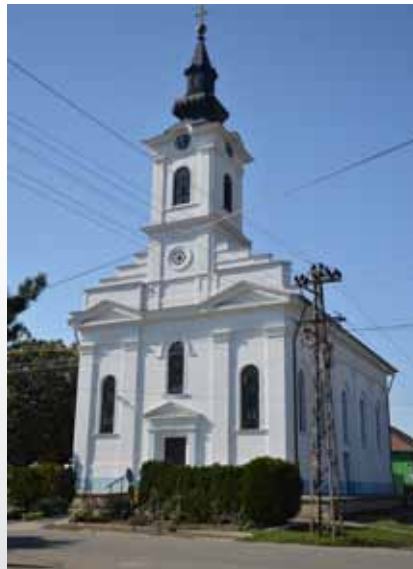
Najnovšie údaje o počte obyvateľstva sú z 31. 10. 2015, kedy Riečka mala 776 obyvateľov. Rok predtým, 31. 12. 2014, v tejto obci bolo 755 obyvateľov. Nárast za jeden rok je 21 obyvateľov.



Zemepisné charakteristiky a demografia Kulpína



Kulpín sa nachádza vo Vojvodine, v Južno-báčskom okruhu v obci (okres) Báčsky Petrovec. Rozložil sa zhruba 30 km ďaleko od Nového Sadu, na juh od Malých Rímskych Šiancov a na sever od Tereziánskeho kanála (dnes kanál DTD), na nadmorskej výške 83 m a na rozlohe 36,4 km². Zaľudnenosť: 82 obyvateľov na štvorcový kilometer. Na základe sčítania obyvateľstva z roku 2011 Kulpín má 2775 obyvateľov, čo vzhľadom na predposledné sčítanie z roku 2002, kedy mal 2976 obyvateľov, znamená zníženie o 201 osôb. V roku 1991 v osade žilo 3203 obyvateľov, čiže za 25 rokov počet obyvateľov Kulpína sa znížil o 428 osôb. Podľa posledného sčítania Slovákov je 1952 a Srbov 580. Takmer všetci obyvatelia ovládajú oba jazyky, takže vzájomná komunikácia sa uskutočňuje i po slovensky i po srbsky, v každej chvíli tu počuť obidva jazyky.



Kulpín má dva kostoly: srbský pravoslávny (1813) a slovenský evanjelický (1879) a ďalšou dominantou je kaštieľ rodiny Dunderskovcov (1826)



Komplex, v ktorom sa nachádza veľký a malý kaštieľ a park, boli v roku 1970 pod ochranou štátu a v roku 1991 vyhlásené za kultúrnu pamiatku výnimočného významu



• V parku pred Dunderskovým kaštieľom, v aleji veľikánov, sú busty osobností, ktoré sa zapísali do dejín Kulpína: generála Ďorđa Stratimiroviča, básnika Janka Kráľa, politika Milana Hodžu, architekta Michala Milana Harminca, spisovateľa Pavla Jozefa Šafárika, metropolitu Srbskej pravoslávnej cirkvi (SPC) Stefana Stratimiroviča, patriarchu Srbskej pravoslávnej cirkvi Georgija Brankoviča, členky rodiny, ktorá vlastnila kulpínsky kaštieľ Lenky Dunderskej a básnika Lazu Kostića